

JONAŠ, SYN AMÍTAJŮV, BYL
PROSTÝ PRACOVITÝ MUŽ,
KTERÝ MĚL RÁD SVOU ZEMÍ
I LIDI KOLEM SEBE.

© MEANDER-IVANA PECHÁČKOVÁ, 2017

ILUSTRACE © MIZBĚTA ZEMANOVÁ, 2017

ISBN 978-80-7558-018-4

WWW.MEANDER.CZ

Městská knihovna v Praze

L 24903

Pech

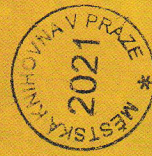
248957724466

L6b

Ex. 5

POVINNÝ VÝTISK

TRÁPILO HO, KDYŽ SE LIDÉ ZASE
ZAČALI KLANĚT POHANSKÝM
BOHŮM A MODLÁM A NA
HOSPODINA ZAPOMÍNALI. BYLI
TAKÉ VELMI ZLÍ JEDEN K
DRUHÉMU A NEŠTÍTILI SE
ŽÁDNÉ OHAVNOSTI.

JEDNOHO JITRA SE JONAŠ JAKO
KAŽDÉHO DNE MODLIL, KDYŽ TU
K NĚMU PROMLUVIL HOSPODIN:
„JONÁŠI, VSTAŇ A JDÍ DO NINIVE,
TOHO VELIKÉHO MĚSTA. A VOLEJ
NA VŠECH NÁROŽÍCH, ŽE NINIVE
BUDE ZNIČENO! NEBOŤ TAMNÍ LIDÉ
JSOU VELICE HRÍŠNÍ A ZLOJ,
KTERÉ PÁCHAJÍ, VYSTOUPALO AŽ
PŘED MOU TVÁŘ.“

JONAŠ SE VELICE ULEKL, KDYŽ
USLYŠEL HLAS HOSPODINA.
„PROČ SIS VYVOLIL ZROVNA MNE,
PANE? JAK JÁ MOHU JÍT KÁZAT
LIDEM, KTERÝ ŽIJÍ TAK DALEKO
ODE MNE A KTERÉ VŮBEC
NEZNÁM? RADĚJI, MŮJ BOŽE,
JE UŠETŘÍ.“

A JONÁŠ SE ROZHODL SCHOVAT
SE PŘED HOSPODINEM. ROZ-
HODL SE UTÉCI PŘED NÍM PRYČ.
NAŠEL SI V PŘÍSTAVU JOPPE
LOŤ, KTERÁ PLULA NA OPAČNOU
STRANU, NEŽ BYLO NINIVE.

ZAPLATIL ZA CESTU A VYPLUL
NA NÍ DO TARSÍŠE. SESTOUPIL
DO PODPALUBÍ, ULEHL A TVRDĚ
USNUL.

HOSPODIN VŠAK UVRHL NA MOŘE
VELIKÝ VÍTR A ROZPOUTALA SE
PRUDKÁ BOUŘE.

LODI HROZILO ZTROSKOTÁNÍ.
LODNÍCI SE BÁLI A ÚPĚLI,
KAŽDÝ KE SVĚMU BOHU. HÁZE-
LI DO MOŘE VĚCI, KTERÉ MĚLI
NA LODI, ABY JI ODLEHČILI.

ZA JONÁŠEM PŘIŠEL VELITEL
LODI A ŘEKL MU: „CO JE STEBOU,
OSPALČE? VSTAŇ A VOLEJ KE
SVĚMU BOHU! SNAD SI NAŠ TVŮJ
BŮH VŠIMNE A NEZAHYNE ME!“

NÁMORNÍCI SE MEZI SEBOU
ZATÍM SMLUVILI: „POJĎTE,
BUDEME LOSOVAT, AŽ POZNÁME,
KVŮLI KOMU NAŠ POSTIHLO
TOTO NEŠTĚSTÍ.“

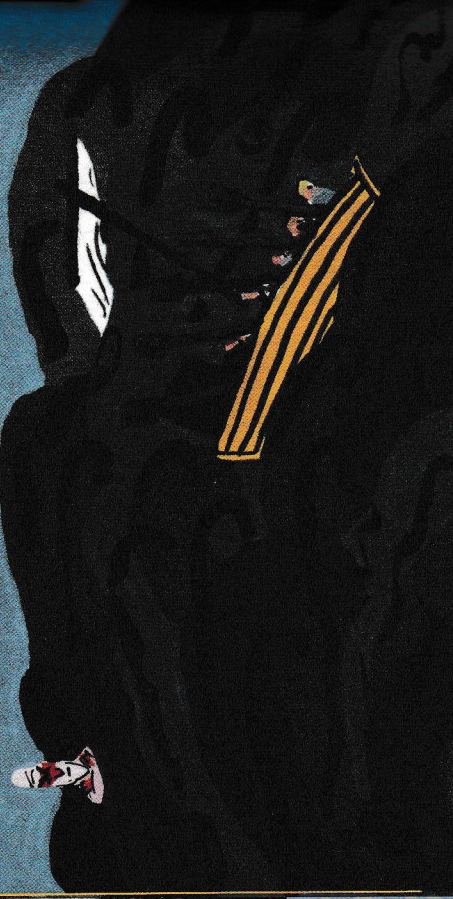
LOSOVALI TEDY A LOS PADL
NA JONAŠE. ŘEKLI MU: „POVĚZ
NÁM, CO JSI ZAČ A KVŮLI ČEMU
NÁŠ POSTIHLO TOTO NĚŠTĚNÍ?
ODKUD PŘÍCHÁZÍŠ? Z KTERÉ
ZEMĚ, A Z KTERÉHO LIDU?“
JONAŠ ODPOVĚDĚL: „JSEM HEBREJ
A BOJÍM SE HOSPODINA, BOHA
NEBES, KTERÝ UČINIL MOŘE I
PEVNIŇU. PRCHÁM PŘED HOSPO-
DINEM, PROTOŽE JSEM NEUČINIL,
CO MI ULOŽIL.“

TU PADLA NA MUŽE VELIKÁ
BÁZEŇ A ŘEKLI MU: „COS TO
UDĚLAL, NEŠTĚSTNÍKU? ACOTEĎ
MY S TĚBOU MÁME UDĚLAT, ABY
NÁŠ MOŘE NECHALO NA POKOJI?“
NEBOŤ MOŘE STÁLE VÍCE BOUŘILO.
„VEZMĚTE MNE A VRHNĚTE MNE
DO MOŘE A MOŘE VÁS NECHÁ NA
POKOJI. VÍM, ŽE VÁS TAHLA VELKÁ
BOUŘE PŘEPADLA KVŮLI MNĚ.“

NÁMORŇNÍCI TO VŠAK NECHTĚLI
UDĚLAT. VESLOVALI ZE VŠECH SIL,
ABY SE VRÁTILI NA PEVNINU, ALE
MARNĚ. MOŘE SE PROTI NIM BOU-
ŘILO STAĚLE VÍČ. VOLALI PROTO
K HOSPODINU: „PROSÍME, BOŽE,
NEDEJ NÁM ZAHYNOUT PRO TOHO-
TO ČLOVĚKA! TY JSI VŠEMOČNÝ
HOSPODIN, A JAK SI PŘEJEŠ, TAK
ČINIŠ, ALE NEPROLÉVEJ NEVINNOU
KREV!“

BOUŘE VŠAK ZUŘILA STAĚLE VÍČ.
NAKONEC NÁMORŇNÍKŮM
NEZBYLO NEŽ HODIT JONÁŠE
DO MOŘE.

A MOŘE PŘESTALO BĚSNIT.
NA VŠECHNY MUŽE PADLA VELI-
KÁ BÁZEŇ PŘED VŠEMOHOUCÍM
BOHEM. PŘINESLI HOSPODINU
OBĚŤ A ZAVÁZALI SE SLIBY.

HOSPODIN VŠAK CHTĚL JONÁŠE
VYTRHNOUT ZE SMRTI. NASTROJIL
VELKOU RYBU, KTERÁ JONÁŠE
SPOLKLA, TAKŽE SE NEUTOPIL.

TŘI DNY A TŘI NOCI STRÁVIL
JONÁŠ V ÚTROBÁCH VELRYBY
A MODLIL SE.

I ROZKÁZAL HOSPODIN RYBĚ A
ONA VYVRHLA JONÁŠE NA PEV-
NINU. TEHDY SE DOSTALO SLOVO
HOSPODINOVO K JONÁŠOVI
PODRUHĚ: „VSTAŇ, BĚŽ DO NINIVĚ,
TOHO VELIKÉHO MĚSTA, A PROVO-
LÁVEJ VNĚM, CO JSEM TI ULOŽIL.“

JONÁŠ TEDY VSTAL, ŠEL DO
NINIVĚ, JAK MU HOSPODIN
ULOŽIL.

NINIVE BYLO VELIKÉ MĚSTO,
TRVALO TŘI DNY, NEŽ JE CELÉ
PROŠEL. KRAČEL PO ULICÍCH A
VOLAL: "JEŠTĚ ČTYŘICET DNŮ
A NINIVE BUDE VYVRÁCENO!"

I UVĚŘILI NINIVŠTÍ MUŽI BOHU,
VYHLÁŠILI PŮST A OBLÉKLI SI
ŽÍZNĚNÉ SUKNICE. KDYŽ JONÁ-
ŠOVO PROROCTVÍ PRONIKLO AŽ
K UŠÍM NINIVSKÉHO KRÁLE,
VSTAL ZE SVÉHO TRŮNU, SVLEKL
ŠAT A ODĚL SE V ŽÍZNĚNÉ ROUCHO.

POTOM DAL V NINIVE ROZHlásIT,
ABY KAždý MUŽ A KAždá ŽENA
PROSILI ZA ODPuŠTĚNÍ SVÝCH
HRÍCHŮ. I VIDĚL BŮH, ŽE SE LIDÉ
ODVRACEJÍ OD SVĚ ZLÉ CESTY,
A LITOVAL, ŽE JIM CHTĚL UČINIT
ZLO, KTERÉ OHLÁŠIL.
A NEUČINIL TAK.

JONÁŠ ODEŠEL DO POUŠTĚ.
VIDĚL, ŽE BOHU SE MODLITBY
NINIVSKÝCH ZALÍBILY A MĚSTO
UŠETRIL. LITOVAL SÁM SEBE.
A ROZHŇĚVAL SE NA HOSPODINA,
ŽE MU ULOŽIL TAK TĚŽKÝ ÚKOL.
"MĚL JSEM ZŮSTAT DOMA VE SVĚ-
ZEMI. CO MÁM DĚLAT NYNÍ?
VEZMI SI, HOSPODINE, MŮJ ŽIVOT.
LÉPE, ABYCH UMŘEL, NEŽ ABYCH
ŽIL."

HOSPODIN SE VŠAK OTÁZAL:
"JE DOBRĚ, ŽE TAK PLANEŠ?"
JONÁŠ SEDĚL V PŘÍSTŘEŠKU,
KTERÝ SI POSTAVIL, ABY VIDĚL
NA MĚSTO, A HOSPODIN NASTROJIL
SKOČEC, KTERÝ VYROSTL NAD
JONÁŠEM, ABY MU STÍNIL PŘED
SLUNCEM, ROZPÁLENOU HLAVU
A ZBAVIL HO ZLOBY.

JONÁŠ MĚL ZE STÍNU SKOČCE
VELIKOU RADOST. BŮH VŠAK
NECHAL SKOČEC ZASCHNOUIT
A ŽHAVÉ SLUNCE BODALO JONÁŠE
PŘÍMO DO HLAVY. ZEMDLELA A BYLO
MU LÍTO USCHLÉHO SKOČCE.
A PŘÁL SI ZEMŘÍT.

TEHDY K NĚMU HOSPODIN
VLÍDNĚ PRAVIL: " TOBĚ JE LÍTO
SKOČE, S NÍMŽ JSI NEMĚL
ŽÁDNOU PRÁCI. PŘES NOC VY-
ROSTL, PŘES NOC ZAŠEL. A MNĚ
BY NEMĚLO BÝT LÍTO NINIVÉ,
TOHO VĚLIKÉHO MĚSTA, V NĚMŽ
JE VÍCE NEŽ STO DVACET TISÍC
LIDÍ? OČ VĚTŠÍ JE LÁSKA MÁ,
NEŽLI LÁSKA TVÁ? "

IVANA PECHÁČKOVÁ
JONÁŠ A VELRYBA

V ROCE 2017 VYDALO NAKLADATELSTVÍ
MEANDER – IVANA PECHÁČKOVÁ,
ZUBATÉHO 1, 150 00 PRAHA 5,
WWW.MEANDER.CZ, JAKO SVOU 212. PUBLIKACI
A JAKO 18. SVAZEK EDICE MAMAMAMA
ILUSTRACE, GRAFICKÁ ÚPRAVA, LETTERING
ALŽBĚTA ZEMANOVÁ
JAZYKOVÉ KOREKTURY LUCIE MICHLOVÁ
PŘEDITSKOVÁ ÚPRAVA KRISTÝNA TUČKOVÁ
VYTISKLA TISKÁRNA CHRT
PRVNÍ VYDÁNÍ

DOPORUČENÁ CENA DPH 98 Kč
ISBN 978-80-7558-018-4

Čirkevní schválení: Arabiskupství pražské,
Příaha 21, dubna 2017, č. j.: A/2017/5395
Nihil obstat: ThLic. Mariusz Kuzniar, Th. D.
Doc. PhDr. Mirela Ryšková, Th. D.
Fr. Mgr. Vit Ludvík Grundman OP

NAŠE KNIHY ŽÁDEJTE NA ADRESE WWW.MEANDER.CZ
V SVÝCH KNIHKUPCŮ A NA E-MAILOVÉ ADRESE:
NAKLADATELSTVÍ@MEANDER.CZ

Úkoly na tvořivé hledání

- Jak dlouho byl Jonáš v břiše velryby? (Původní biblický text mluví o velké rybě, ne o velrybě, která je savec.)
- Kam utíkal před Bohem Jonáš?
- Z jakého města Jonáš pocházel?

Úkoly na všeobecný rozhled

- Najdi na internetu slavná malířská díla s výjevy Jonáše a velryby. Porovnej jednotlivé obrazy.
- Kde leží město Taršiš a kde Ninive? Jaké slavné starověké říše to bylo hlavní město?
- Bylo vůči židům přátelské, nebo nepřátelské? Nebyl to ten hlavní důvod, proč Jonáš nechtěl uposlechnout Božího příkazu?
- Víš, kdo natočil film Jonáš a velryba podle scénáře Miloše Macourka (1966)? Proč myslíš, že scénárista využil biblického názvu pro vyprávění o neduživém klukovi, který nechtěl jíst rybí tuk?
- Pusť si na YouTube animovaný film Prorok Jonáš. Proč si Bůh vybral za proroka někoho tak směšného a vystrašeného, jako byl Jonáš?
- Který z českých slavných ilustrátorů ještě ilustroval knížku Jonáš a velryba? (Napsala ji Monika Elšíková, il. AB).

Ilustrátorský úkol

- Namaluj příběh Jonáše jako komiks.

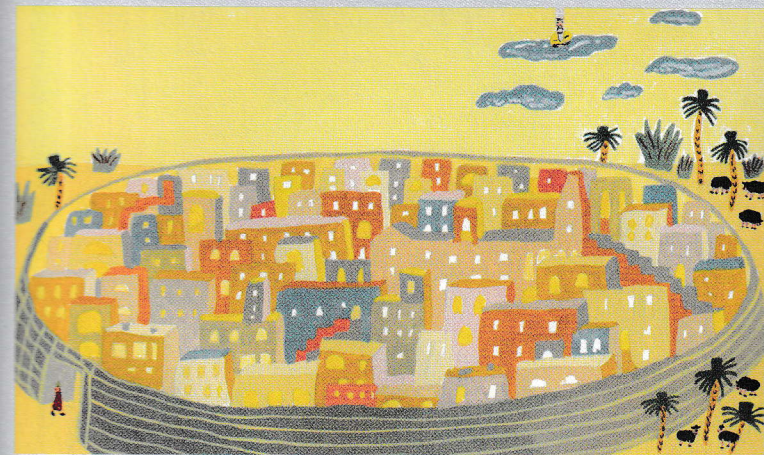
Spisovatelský úkol

- Vžij se do pocitů Jonáše, když ho Hospodin poslal do nepřátelského města, aby tam obracel lidi na víru v jediného Boha – Boha Izraelitů. Jak mohli odpoutat lidi od zla? Popiš, jak a proč se cítíš neschopný a slabý.

Úkol k uvedení do tématu

- Vyprávění o proroku Jonášovi patří k nejoblíbenějším starozákonním příběhům. Proč si myslíš, že tomu tak je?
- Jaký je rozdíl mezi Jonášem, Noem a Abrahámem?
- Proč se Jonáš snažil před Bohem utéct? Proč nechtěl splnit jeho příkaz?
- Také si někdy nevěříš, když po tobě rodiče nebo učitelé chtějí něco, co je zdánlivě nad tvé schopnosti? (+ debata řízená učitelem)

Úkoly k zamyšlení

- Proč Bůh žádá po lidech dodržování zákonů a norem, které jim dal?
- Jak by lidé mohli zajistit ještě jinak dobré vztahy a soužití mezi sebou?
- Zkuste jmenovat další zákony a pravidla, která si lidé stanovili sami (např. ústava, občanský zákoník, trestní zákoník, dopravní pravidla atd.).
- Jak si Jonáš mohl myslet, že uteče před Bohem? Dá se před jeho tváří skrývat?
- Co to znamená, že Bůh je vševědoucí a všemohoucí?
- Jak reagoval Bůh na Jonášovo odmítání a strach?

Úkoly na porozumění

- Proč lodníci nechtěli vzít Jonáše na loď?
- Proč ho pak chtěli hodit do moře?
- Jak to, že se Jonáš neutopil?
- Proč chtěl Jonáš v poušti zemřít, když Bůh nezničil Ninive?
- Proč ho Bůh před žhavým sluncem ukryl pod keřem? Jak se jmenovala ta rostlina?

Revize metodických listů: doc. Jaroslav Brož, Th.D. S.S.L.